

NOKUTs tilsynsrapporter

Ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad)

Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning

Juni 2014

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda
Studietilbudets navn:	Ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad)- profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning
Grad/Studiepoeng	180 studiepoeng
Studieform	heltidsstudium
Sakkyndige:	Professor Åshild Slettebø, Universitetet i Agder Professor Torunn Hamran, Universitetet i Tromsø Professor Bengt Svensson, Høgskolen i Malmö Stipendiat Cathrine Fredriksen Moe, Universitetet i Nordland
Dato for vedtak:	19. juni 2014
NOKUTs saksnummer	13/751

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport vedrørende søknad om akkreditering av ph.d-studium i helse og sosialfag (fellesgrad)- profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning ved Høgskolen i Molde og Høgskulen i Volda. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten er igangsatt på bakgrunn av søknad fra de to høgskolene. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

NOKUTs konklusjon er at det omsøkte ph.d.-studiet i helse og sosialfag (fellesgrad)- profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning tilfredsstillende kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Studiet blir dermed akkreditert.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Oslo, 19. juni 2014

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonene og søknaden.....	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	3
3	Innledende vurdering.....	4
4	Faglig vurdering	5
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	6
4.2	Plan for studiet.....	9
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	18
4.4	Utfyllende bestemmelser for akkreditering av studium eller deler av studium som inngår i en fellesgrad	22
5	Samlet konklusjon.....	24
6	Institusjonens kommentar	26
7	Sakkyndig tilleggsvurdering	31
7.1	Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar	31
8	Komiteens endelige konklusjon	33
9	Vedtak	33
10	Dokumentasjon.....	33
11	Presentasjon av sakkyndig komité	33

1 Informasjon om søkerinstitusjonene og søknaden

Høgskolen i Molde- Vitenskapelig høgskole i logistikk, tilbyr rundt 30 studier innen logistikk, økonomi, IT, idrett, juss, samfunnsfag og helse- og sosialfag. I Overkant av 2500 studenter og rundt 200 ansatte er tilknyttet Høgskolen i Molde, med tilhold både i Molde, Kristiansand og Ålesund. Høgskolen i Molde tilbyr per i dag et ph.d-studium innenfor logistikk og er akkreditert som vitenskapelig høgskole innenfor dette fagfeltet.

Høgskolen i Volda har over 4000 studenter og 350 tilsatte. Lærerutdanningen startet i Volda i 1861. I dag er Høgskolen i Volda også godt kjent for medieutdanningene, men tilbyr også en rekke andre fag. Høgskolen i Volda tilbyr 14 bachelorgrader, tre programmer innenfor lærerutdanning, og flere årsstudier og videreutdanninger på heltid, deltid og nett. I tillegg har høgskolen seks mastergradsstudier: Kulturmøte, sosial- og helsefag; mestring og myndiggjøring, nynorsk skriftkultur, samfunnsplanlegging og ledelse, dokumentar og journalistikk og undervisning og læring. Høgskolen i Volda tilbyr per i dag ingen studier på ph.d-nivå og dette er det første studiet høgskolen søker om på dette nivået.

Høgskolen i Volda er en akkreditert høgskole med selvakkrediteringsfullmakt til og med bachelorgradsnivå. For master og ph.d-studier som høgskolen ønsker å opprette, må det søkes NOKUT. Høgskolen i Molde er vitenskapelig høgskole i logistikk og kan tilby studier på alle nivå innenfor dette fagfeltet. Når det gjelder andre fagområder har Høgskolen i Molde akkrediteringsfullmakter som en akkreditert høgskole, og må på lik linje med Høgskolen i Volda søke NOKUT om akkreditering av master og ph.d-studier.

De to høgskolene har tidligere fått følgende studier akkreditert av NOKUT:

Høgskolen i Volda:

- Mastergradsstudium i undervisning og læring, 120 studiepoeng, 2003
- Mastergradsstudium i helse og sosialfaglig arbeid, 120 studiepoeng, 2006
- Mastergradsstudium i kulturmøte, 120 studiepoeng, 2006
- Mastergradsstudium i dokumentar og journalistikk, 120 studiepoeng, 2012.

Høgskolen i Molde

- Mastergradsstudium i anvendt informatikk, 120 studiepoeng, 2004
- Erfaringsbasert mastergradsstudium i anvendt informatikk, 90 studiepoeng, 2004
- Mastergradsstudium i kliniske hjelperelasjoner overfor sårbare grupper, 120 studiepoeng, 2005
- Mastergradsstudium i samfunnsendring, organisasjon og ledelse, 120 studiepoeng, 2005
- Mastergradsstudium i Team Sport Management, 120 studiepoeng, 2009
Merknad: skiftet navn fra Fotball-ledelse (Football Management) 16.02.2011.

- Mastergradsstudium i økonomi og administrasjon, med profil økonomisk analyse, 120 studiepoeng, 2013.

Høgskolene i Molde og Volda søkte NOKUT for første gang om ph.d-studium i helse og sosialfag (fellesgrad) til søknadsfristen 1. mai 2013. Søknaden ble administrativt avvist på formelt grunnlag og ble ikke vurdert av sakkyndige. Høgskolene i Molde og Volda leverte dermed en ny og forbedret søknad til søknadsfristen 1. november 2013 som gikk til sakkyndige vurdering.

Høgskolenes omtale av studiet og søkerinstitusjonenes begrunnelse for søknaden¹

Helse- og sosialpolitiske samt utdanning- og forskningspolitiske forhold, både nasjonalt og regionalt, kan begrunne søknaden. I *Stortingsmelding 13*² heter det at ”Helse- og omsorgssektoren er særlig opptatt av forskning som støtter arbeidet med utformingen av framtidens tjenester i tråd med Samhandlingsreformen” (s. 32-33). Videre legges det vekt på ”at de høyere utdanningsinstitusjonene og instituttsektoren samarbeider” (s.33) om dette. Slik kan profesjonene innen helse- og sosialsektoren bli godt rustet til å møte framtidens utfordringer knyttet til befolkningssammensetning, sykdomsbilde og organisering av tjenestene. Helse- og sosialfaglige utdanninger på alle nivåer i utdanningssystemet samt innen forsknings- og utviklingsarbeid, må ifølge meldingen tilpasses nye behov for å ivareta et fortsatt bærekraftig velferdsfunn. Meldingen fremhever noen felles områder der det er særlig viktig å styrke kompetansen. Det gjelder ”Evne til tverrprofesjonelt samarbeid”, ”Kunnskap om velferdssystemet og helhetlig forståelse av rammene for tjenesteutøvelsen”, og ”Kompetanse i å arbeide med personer med sammensatte behov”³ (s.31). Det planlagte ph.d.-studiet retter seg mot alle disse områdene. Det vil tilby emner med fokus på strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse; profesjonsteori, profesjon- og skjønnsutøvelse; aggresjon, vold og bruk av tvang; kommunikasjon i hjelperelasjoner og profesjonell omsorg mellom system og livsverden.

Framtidens helse- og sosialfaglige utfordringer vil bli mer sammensatt. I og med økt levealder rammes stadig flere av demens, ofte i kombinasjon med flere andre kroniske sykdommer. I tillegg til en generell økning av alvorlige kroniske sykdommer og muskel-skjelettlidelser i befolkningen, ser man innenfor psykisk helsevern en betydelig økning i psykiske lidelser, særlig angst og depresjon. Dette er også de største sykdomskategoriene som fører til uføretrygd. I tillegg er det en sterk økning i komplekse tilstander, bl.a. psykisk lidelse kombinert med rusmisbruk. Flere barn og unge trenger hjelp fra psykisk helsevern, og en markant økning av lidelsesuttrykk som selvskading og alvorlig relasjonsforstyrrelser utfordrer fagfeltet. Saksmengden i barnevernet har også økt de siste årene.

Samfunnet stiller også tydeligere krav om å legitimere fagenes berettigelse i form av forskning og dokumenterte effekter av innsatser og tjenester. Dette angår endringer i rammevilkår som er felles for helse- og sosialarbeidere. På den ene siden handler dette om vektlegging av ulike former for brukermedvirkning; myndiggjøring, samarbeid og individuell tilrettelegging og tilpassing av tjenester og behandling. Mer av arbeidet forventes også gjennomført på brukernes arena, for eksempel i eget hjem. Profesjonsutøvere forventes i større grad å være premissleverandører i folkehelsearbeidet, og bidra til myndiggjøring i planleggingsprosesser som er relevant for sektoren. På den annen side kan kravet fra myndigheter om transparens, kunnskapsbasert praksis, effektivitet, dokumentasjon og kvalitetssikring ha medført mindre faglig autonomi, og at mer arbeidstid må benyttes til

¹ Teksten er hentet fra søknaden

² Meld. St.13 (2011-2012). Utdanning for velferd. Samspill i praksis. Kunnskapsdepartementet..

³ Ibid.

forvaltningsoppgaver. Det er ikke uten videre gitt at tidligere kunnskap og praksisformer vil fungere når rammebetingelsene endrer seg. Gode og velmente helse- og sosialpolitiske intensjoner blir heller ikke alltid vellykkede som praksis. Det kan skyldes flere forhold, for eksempel dårlige planprosesser ved implementering av tiltak. Her trengs det både empiriske og teoretiske studier som kan framskaffe nødvendig kunnskap som kan gjøre praksis mer helhetlig og realistisk, noe som er intensjonen med dette ph.d.-studiet.

Framtidens utøvere forventes også i større grad å kunne samarbeide på tvers av profesjonsgrenser og tjenestenivå. Ett sentralt mål med *Stortingsmelding 47*⁴ er at de ulike delene av helse- og sosialtjenesten skal bedre sin evne til å ivareta pasientenes/klientenes behov for koordinerte tjenester. For å være i stand til å imøtekomme framtidens utfordringer på ulike nivå, vil det følgelig også være behov for nytenkning og forståelse for alternative måter å organisere tjenestene på. Med økt behov for samhandling, øker også behovet for utvikling av kunnskap om de kommunikative utfordringer dette skaper, herunder å kunne skape gode strukturer som kan fremme både informasjonsflyt og riktige pasientforløp. Det handler både om ledelse og logistikk.

Behovet for helse- og sosialfaglig kompetanse forventes å vokse sterkt i fremtiden. Nasjonale utredninger peker i retning av at det er innen helsesektoren at etterspørselen etter arbeidskraft med høyere utdanning vil være størst de kommende årene⁵. Samtidig har høgskolene store utfordringer når det gjelder både å utvikle kompetansenivået i egen fagstab, slik *Stortingsmelding 13* forutsetter, og å kunne nyrekruttere kompetente medarbeidere i en demografisk situasjon med stor forventet avgang. Dette er en felles og nasjonal utfordring som bare kan møtes gjennom regionalt ansvar for kompetanseutvikling. Skal en få til dette er det viktig at ressursene ikke spres på flere små miljøer som konkurrerer innbyrdes. En bør heller samle ressursene slik at utdanningstilbudene i regionen kan bli robuste og bærekraftige. I tråd med Bolognadeklarasjonen hvor gradssamarbeid var et viktig punkt, har Kunnskapsdepartementet åpnet for å etablere nasjonale fellesgrader (joint degrees)⁶.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift [1], samt de formelle kravene til søknaden slik dette fremkommer i våre søkerhåndbøker. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT en sakkyndig komite til å foreta faglig vurdering av søknaden.

Komiteemedlemmene må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og opp imot krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

Den sakkyndige vurderingen inkluderer et institusjonsbesøk hvor følgende grupper intervjues; høgskolens ledelse, mastergradsstudenter, ph.d-studenter/stipendiater, faglig ledelse, fagmiljøet, administrativ ledelse og eventuelt avtakere/arbeidsgivere. Det gjøres også en besiktigelse av infrastruktur. På bakgrunn av både den skriftlige dokumentasjonen og informasjon fremkommet under

⁴ St.meld. nr. 47 (2008-2009). Samhandlingsreformen. Rett behandling - på rett sted - til rett tid. Helse- og omsorgsdepartementet.

⁵ Bjørnstad, R.; Gjelsvik, ML; Godøy, A; Holm, I og NM Stølen (2010): *Demand and supply of labor by education towards 2030*. Rapport 39/2010, Statistisk sentralbyrå.

⁶ Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, § 4

intervjuene, skal de sakkyndige utforme sin skriftlige sakkyndige vurdering der de konkluderer med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. Den sakkyndige vurderingen utgjør kapittel 4 i NOKUTs tilsynsrapport. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Den sakkyndige vurderingen sendes til søkerinstitusjonene som får tre uker til å kommentere denne. Hvis NOKUT og de sakkyndige finner at samtlige krav i tilsynsforskriften er oppfylt, kan NOKUTs styre fatte vedtak om akkreditering. Dersom ett eller flere av kravene i kriteriene underkjennes i den sakkyndige vurderingen, vil som regel institusjonens kommentar til denne sendes til de sakkyndige for en tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker til dette. Tilleggsvurderingen kan endre den opprinnelige konklusjonen, og dermed grunnlaget for vedtak. NOKUTs styre fatter deretter vedtak i saken.

NOKUTs akkrediteringsprosesser dokumenteres i en tilsynsrapport utarbeidet for hver enkelt søknad. Denne tilsynsrapporten inneholder hele akkrediteringsprosessen, - det vil si både NOKUTs innledende vurdering av søknaden, de sakkyndiges vurdering av studietilbudet, søkerinstitusjonens kommentar til sakkyndig vurdering, eventuell sakkyndig tilleggsvurdering og NOKUTs vedtak. På denne måten er hele prosessen tilgjengelig i ett og samme dokument, noe som tydeliggjør at en vurderingsprosess er ferdigstilt.

Alle tilsynsrapporter legges ut på vår hjemmeside www.nokut.no

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Høgskolene i Molde og Volda tilbyr begge akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav om lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. NOKUT har vurdert at søknaden er fremstilt slik at den er tilfredsstillende for sakkyndig vurdering. Det omsøkte studiets ph.d.-forskrift samt regelverk og avtaler vurderes av de sakkyndige.

Høgskolen i Volda fikk sitt kvalitetssikringssystem godkjent i 2011, men hadde da enda ikke akkrediterte studium på doktorgradsnivå. Høgskolen i Molde er allerede akkreditert studium på doktorgradsnivå og har et kvalitetssystem som er godkjent for tredje syklus. Høgskolene i Molde og Volda har derfor bestemt at fellesgraden skal kvalitetssikres i henhold til kvalitetssikringssystemet til

Høgskolen i Molde. System for kvalitetssikring av studiet samt vitnemål m/Diploma supplement vurdert, og funnet tilfredsstillende.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer "Vi", er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

Oppsummering

Høgskolen i Molde har sammen med Høgskulen i Volda sendt inn søknad om akkreditering av en fellesgrad med tittel «Ph.d.-studium i helse- og sosialfag: Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning». Ifølge søknaden er studiets mål å utvikle forskningskompetanse og praksisnær kunnskap om hvordan man kan bedre helse- og sosialfaglige hjelperelasjoner. Søknaden er grundig og gir et godt innblikk i planlagt gjennomføring og krav i studiet. Det er vedlagt en ph.d.-forskrift fra Høgskolen i Molde som Høgskulen i Volda tilslutter seg. Ph.d-forskriften fra HiM er anvendt ved et tidligere akkreditert studium på ph.d-nivå. I tillegg er det vedlagt ph.d.-reglement / retningslinjer for det aktuelle ph.d.-studiet. Komiteen vurderer det slik at nødvendige rammer er ivaretatt. Søkerne er to selvstendige høgskoler, men med søknad om fellesgrad. Komiteen mener søknaden godtgjør ansvarsfordeling mellom de to høgskolene tydelig og gjennomtenkt gjennom vedlagte avtaler. Komiteen anser at fagfeltet den omsøkte ph.d-studiet innbefatter gjelder fagfeltet helse- og sosialfag med fokus på profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning. Fagområdet er interessant, viktig og relevant, både for profesjonene og for en forskningsplattform.

Programmet er tenkt å bidra til myndighetenes ønske om forbedret helse- og sosialtjeneste ved/via videreutvikling av en brukerorientert og tverrprofesjonell praksis. Det omsøkte ph.d.-programmet søker å ville bidra til dette ved å styrke og utvikle kunnskap om tverrprofesjonelt samarbeid og om tjenestenes rammevilkår. Forskning på en rekke forskjellige typer lidelser, sosiale hjelpebehov og kontekster vil være relevant for studiet. I tillegg vil forskning om samfunnsmessige endringer relatert til befolkningens sammensatte behov være fokus i forskning på programmet. Samlet har de to søkerinstitusjonene god og relevant kompetanse der fagmiljøet er godt tilpasset til den faglige profilen. Til sammen oppfyller de kravet til minimum 8 heltidsekvivalenter på professor- og førstestillingsnivå. Søkerinstitusjonene har også sannsynliggjort at de har mulighet til å rekruttere minst 15 stipendiater innen fem år.

Høgskolen i Molde har etablert forskningsgrupper som ivaretar relativt stor forskningsinnsats innenfor relevant tematikk for programmet. Høgskulen i Volda har ikke på samme måte etablerte forskningsgrupper, men organiserer forskningen i relasjon til pågående prosjekter. Det er imidlertid uttrykt ønske om å utvikle forskningsgrupper på tvers av og i samarbeid med begge høgskolene. Komiteen støtter at man søker å utvikle slikt samarbeid på sikt. Det er aktive forskere som publiserer på internasjonalt høyt nivå, i tillegg til profesjonsrelatert publisering i antologier og populærvitenskapelige artikler.

Høgskolene har etablerte samarbeidsavtaler med internasjonale universitet og har utviklet samarbeid med flere relevante institusjoner i Norge, Norden og internasjonalt. Avtale mellom HiM og University of California, School of Nursing, San Fransisco (UCSF), USA, og avtale mellom HVO og Cardiff University School of Social Sciences ansees som relevant for dette studiet. Relevant er også samarbeidet med Midt-Nordisk forskerskole innen sykepleie og omsorg. Denne forskerskolen er et samarbeid mellom Mittuniversitetet, HiM, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Sør-Trøndelag. Hensikten med dette internasjonale samarbeidet er å utvikle felles forskningsprosjekt, lærer- og studentutveksling, ph.d-kandidat utveksling, utvikle felles ph.d.-kurs, utvikle seminarer og felles publikasjoner. Komiteen har også merket seg at infrastrukturen er godt utbygd og av tilfredsstillende standard.

Komiteen har likevel merknader til at enkelte emner i opplæringsdelen synes å være på for lavt nivå, samt at krav til avhandlingen ikke er tydelig beskrevet. Komiteen henviser til dialog/samtale under institusjonsbesøket om å øke avhandlingsarbeidet til 150 studiepoeng og redusere opplæringsdelen til 30 studiepoeng. Komiteen anbefaler derfor ikke akkreditering på det nåværende tidspunkt, men anbefaler at Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda sammen bearbeider de nødvendige punktene for ny vurdering.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

7-1 1. Krav i lov om universiteter og høyskoler

Søkeren har lagt ved Forskrift for ph.d-studier ved Høgskolen i Molde, vitenskapelig høyskole i logistikk. Høgskolen i Volda har sluttet seg til denne ph.d-forskriften. Ph.d-forskriften inneholder omfang, innhold og målsetting for ph.d.-studier, krav for opptak, innhold i utdanningsdelen i ph.d.-programmet, krav til avhandlingen og veiledningsforhold. Dersom kandidaten avslutter før tiden er dette regulert i forskriften, og det samme er krav til innlevering og vurdering av avhandling og gjennomført program. Komiteen anser at ph.d-forskriften gir et godt bilde av hva fremtidige stipendiater på programmet har å forholde seg til når det gjelder regler og rammer for studiet. I tillegg er klageadgang regulert. Det er vedlagt Diploma og Diploma Supplement. HiM har akkreditert ph.d.-studium på tredje syklus nivå, og har allerede godkjent kvalitetssikringssystem for dette nivået. Høgskolene er enige om å kvalitetssikre fellesgraden i henhold til dette systemet. Systembeskrivelse av kvalitetssikringssystemet er vedlagt søknaden og innebærer årlig rapport om studiekvalitet på ph.d.-utdanningen, samt sikring av kvalitet gjennom alle ledd i studiet med kontinuerlige emneevalueringer og progresjons- og veilederrapportering.

Konklusjon

Ja, krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende imøtekommet.

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Vurdering

I søknaden foreligger en samarbeidsavtale utarbeidet i samsvar med Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, § 4.

I samarbeidsavtalen går det tydelige frem hvilke parter som har ansvar for fellesgraden, formål med samarbeidet, ansvarfordeling av emner (herunder vurderingsansvar), ved hvilken institusjon kandidaten skal ha sin tilhørighet, representasjon i doktorutvalg (herunder antall medlemmer og funksjonstid), prosedyrer for opptak, krav til veiledning og veileders institusjonstilhørighet, rapporteringsplikt og krav til avhandling og bedømmelse av avhandlingen, gradstildeling, økonomisk ansvar og avtalens varighet. I samarbeidsavtalen fremgår det også tydelig hvilke deler av studiet de ulike samarbeidende institusjonene har ansvaret for, i henhold til krav i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, samt studietilsynsforskriften, § 7-4. Fordelingen av obligatoriske emner mellom partene, medfører også at studentene er sikret opphold av en viss varighet ved begge institusjoner.

Ved akkreditering av et nytt doktorgradsstudiet skal studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst åtte årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst seks er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst fire har professorkompetanse. Av søknaden går det frem at disse kravene er oppfylt. Se kommentarer under 7-3 3. Krav til institusjonene om kapasitet og rekrutteringspotensial for minst 15 doktorgradsstudenter i løpet av fem år, regnes også som tilstrekkelig dokumentert. Se kommentarer under 7-1 2.

Styret ved Høgskolen i Molde vedtok en ny og oppdatert forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) 25.4.2013. Den samme forskriften ble også vedtatt i styret ved HVO 25.4.2013, og vil gjelde alle ph.d.-kandidatene på fellesgraden ph.d. i helse- og sosialfag. Forskriften følger i store trekk Universitets- og høgskolerådets veiledende forskrift for ph.d.-graden og behandler innhold og målsetting, ansvarsforhold, kvalitetssikring, vilkår for opptak, avtaleforhold mellom student og institusjon, veiledningsforhold og opplæringsdel samt krav til avhandlingen. Det er dessuten bestemt at hvert program skal ha et doktorgradsutvalg som har ansvar for opptak og gjennomføring av studiet

I tillegg til forskriften er det utarbeidet felles retningslinjer for fellesgraden. I retningslinjene er det fastsatt at styret ved HVO og styret ved HiM i felleskap har det overordnede ansvaret for doktorgradsutdanningen, og at Avdeling for helse- og sosialfag, HiM, og Avdeling for samfunnsfag og historie, HVO, skal forvalte utdanningen. Det skal opprettes et felles doktorgradsutvalg. Retningslinjene omhandler også bestemmelser om omfanget av opplæringsdelen (40 stp), opptakskrav, skriftlig avtale ved opptak, veiledning og utdannings- og læringsutbytte.

Opplæringsdelen er spesifisert i retningslinjene, i form av obligatoriske og valgfrie emner, og er gitt et omfang på 40 stp (i tillegg kommer obligatorisk deltakelse på seminarer). Dette er 10 stp mer enn minimumskravet i forskriften, og vil bety mindre tid til avhandlingen. Krav til avhandlingen er heller ikke spesifisert i retningslinjene. Forskriften er kun veiledende, men det er et misforhold mellom de spesifiserte kravene til opplæringsdelen og manglende konkretisering av krav til avhandlingen. Sakkyndig utvalg tilrår 30 stp til opplæringsdelen, og en nærmere spesifisering av krav til

avhandlingen i retningslinjene. Forhold som må spesifiseres er: omfang av vitenskapelige artikler, krav til internasjonal publisering, fagfellevurdering, antall publiserte artikler versus artikler sendt inn til publisering, antall artikler der kandidaten er førsteforfatter samt hvilke krav som stilles til sammenbindingen. Hvilke krav som stilles til en vitenskapelig monografi må også spesifiseres.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

- Høgskolen må spesifisere krav til avhandlingen i retningslinjene.

7-1 3. Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

Institusjonene skal dokumentere kapasitet og rekrutteringspotensial for minst 15 doktorgradsstudenter i løpet av fem år. HiM og HVO har en statlig hjemmel på henholdsvis 18 og 14 stipendiatstillinger som fordeles på henholdsvis to og fire avdelinger. Søknaden viser en tabell over forventet antall stipendiat gjennom ekstern og intern finansiering ved det omsøkte studiet. I denne tabellen regner en med totalt antall kandidater på 16 og 22, i henholdsvis 3. og 5. år. Av disse er to- tre kandidater eksternt finansiert enten gjennom stipendiatstillinger ved andre institusjoner eller eksterne forskningsmidler.

Spørsmålet om finansiering ble også tatt opp i intervjuer med ledelsen, og det ble gjort klart at høgskolene i hvert fall har mulighet til å finansiere 12-13 stipendiat selv. I tillegg har høgskolene strategiske midler som kan omdisponeres, dersom akkreditering oppnås. Flere av professorene er dessuten veiledere for stipendiat finansiert av andre høgskoler, men som er tatt opp på doktorgradsprogram ved andre institusjoner. Det betyr at fagmiljøets kompetanse (se 7.3.1) er ettertraktet, og at et eget program vil kunne bidra til å tiltrekke seg stipendiat fra andre høgskoler. Det eksisterer også en intensjonavtale mellom helseforetaket i regionen og høgskolen om å legge til rette for at helseforetaket vil rekruttere og finansiere stipendiat til det omsøkte ph.d studiet. Det samme gjelder for Høgskolen i Ålesund. I tillegg søker de to høgskolene kontinuerlig ekstern finansiering for å kunne finansiere stipendiatstillinger.

Finansiering av et tilstrekkelig antall doktorgradskandidater ansees som et oppnåelig krav og som tilstrekkelig belyst og dokumentert.

I følge søknaden er potensialet for rekruttering til det omsøkte ph.d-studet spesielt å finne blant ansatte og uteksaminerte masterstudenter ved de to høgskolene, men også ved andre institusjoner både regionalt og nasjonalt samt ansatte i det regionale helseforetaket. Det vises også til at det er relativ stor pågang til doktorgradsstudier ved de etablerte ph.d-utdanningen innen helse- og sosialfag i Norge pga et voksende kompetansebehov i sektoren.

Spørsmålet om rekruttering til eventuelle stipendiatstilling ble også berørt både i møtene med høgskolene og med representantene fra ulike institusjoner og praksisfelt. Det ble argumentert godt for at rekrutteringspotensialet i regionen absolutt er til stede, noe som viser seg både i summen av antall

mastergradsstudenter ved de to studiestedene, kontakten med helseforetak, barnevern i regionen, NAV og kommunesektoren samt behovet for rekruttering innad i høgskolene, dvs ansatte både ved egne og andre høgskoler som vil ta en doktorgrad. Internasjonal rekruttering ble også nevnt, men hovedsakelig til enkeltemner som vil kunne tilbys på engelsk. Rekruttering fra andre nordiske land kan være aktuelt. Det ble også diskutert om profilen på studiet kunne fremstå som inkluderende eller ekskluderende, men både vitenskapelig ansatte, representanter fra praksisfelt, masterstudenter og stipendiater argumenterte overbevisende både for behovet, og en økende interesse, for et ph.d.-studium med nettopp denne faglige profil.

Et tilfredsstillende læringsmiljø for ph.d.studentene skal ivaretas av to fagmiljøer ved to ulike høgskoler. Obligatoriske felles ph.d-emner, og obligatoriske fagseminar, vil bidra til at studentene både kan bli kjent med hverandre og kjent med den høgskolen der de ikke har sin daglige tilhørighet, og at de kan bli kjent med den faglige virksomheten utenfor sin egen forskningsgruppe. I tillegg vil forskningsgruppene tilby mer spesifikk tilknytning til den institusjonen som har hovedansvaret for den aktuelle studenten. I tillegg har de to institusjonene planer om å etablere felles forskningsgruppe med fokus på strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse. Hensikten med et felles ph.d.-program er bla i fellesskap å utvikle et mer robust fagmiljø enn det den enkelte høgskole vil kunne tilby. Utfordringen for den enkelte student blir likevel å måtte reise mellom to høgskoler etablert på to forskjellige steder.

Institusjonsbesøk og intervjuer med representanter fra både faglig, teknisk og administrativt personell samt bibliotjenter ga inntrykk av en svært god praktisk tilrettelegging for et godt læringsmiljø for studentene og for gode muligheter for kontakt mellom lærestedene, Det ble bla vist til gode rutiner når det gjelder overnatting på de respektive stedene. Se kommentarer under 7-2 9.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.2 Plan for studiet

7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Navn på det omsøkte studiet er «Ph.d.-studium i helse- og sosialfag: Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning». Det er et krav at navnet er dekkende for studiet og at det har en tydelig profil som informerer mulige søkere om hva som inkluderes, eventuelt ekskluderes i det aktuelle studiet. Navnet er dekkende for en tverrprofesjonell tilnærming der representanter for ulike søkere fra velferdsstatens profesjoner vil være aktuelle kandidater. Den er samtidig tverrdisiplinær der ulike vitenskapsdisipliner vil kunne inviteres til debatt. Ved institusjonsbesøket ble det presisert at ren disiplinbasert forskning ikke vil være relevant i dette studiet da profilen tydeliggjør en tverrprofesjonell tilnærming i forskningen. Med sin vektlegging på profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning må kandidater i dette ph.d.-studiet forholde seg til de ulike nivåene fra bruker og opp til politiske rammevilkår i forvaltningen.

Høgskolene vil med dette studiet få mandat til *sammen* å utvikle eventuelle masterutdanninger innen det felt som ph.d.-studiet profilerer da det er det samlede miljø som har kompetanse til å dekke

fagfeltet. Komiteen anser at fagfeltet den omsøkte ph.d-studiet innbefatter gjelder fagfeltet helse- og sosialfag med fokus på profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning. Fagområdet er interessant, viktig og relevant, både for profesjonene og for en forskningsplattform.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse

Kunnskap

Kandidaten:

- Er i kunnskapsfronten innen emneområdet; vilkår for utøvelse av faglig autonomi helse- og sosialfag innenfor omskiftelige strukturelle rammer
- Behersker vitenskapsteoretiske og metodologiske problemstillinger relevant for helse- og sosialtjenesten i samspillet mellom strukturelle rammevilkår og faglig autonomi
- Kan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i forskning innen tematikken strukturelle vilkår for profesjonsutøving og faglig autonomi
- Har omfattende kunnskap og kan vurdere kritisk hovedtrekk i norsk og internasjonal forskning innen fagfeltet
- Har kunnskap om kommunikasjonsteoretiske perspektiv og håndtering av kommunikative prosesser som involverer brukere og nettverk i planleggingsprosesser på ulike nivå
- Har kunnskap om og kan analysere ulike etiske grunnlagsproblem innenfor vitenskapsteoretiske posisjoner og innenfor de feltene for profesjonsutøving som en forsker på

Ferdigheter

Kandidaten:

- Kan fungere som selvstendig forsker og bidra til utvikling av ny kunnskap på høyt vitenskapelig nivå innen fagfeltet
- Kan formulere problemstillinger for, planlegge og gjennomføre forskning relatert til samspillet mellom strukturelle rammevilkår og faglig autonomi i profesjonsutøvelse innen helse- og sosialtjenesten
- Kan håndtere komplekse faglige spørsmål og problematisere forskningsfeltets kunnskapsgrunnlag gjennom vitenskapsteoretiske, metodiske og etiske diskurser

Generell kompetanse

Kandidaten:

- Kan identifisere forskningsetiske utfordringer i egen og andres forskning på fagfeltet og utøve sin forskning med faglig integritet
- Kan identifisere behov for ny forskning relevant for spenningsfeltet mellom strukturell rammevilkår og faglig autonomi i profesjonsutøvelse innen helse- og sosialtjenesten
- Kan formidle forskning gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale publiseringskanaler og delta aktivt i debatter innen fagfeltet
- Har tilegnet seg tverrfaglig forståelse og tverrprofesjonell kompetanse gjennom møte med kandidater med ulik fagidentitet og yrkesbakgrunn

Vurdering

Dette punktet handler om den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. Søkerne har forholdt seg til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket i sin inndeling av læringsutbytter innen kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. De ulike kulepunktene i læringsutbyttebeskrivelsen er relevante og er på riktig nivå i forhold til krav til ph.d.-nivå i kvalifikasjonsrammeverket. Det forventes at kandidater etter å ha gjennomført det omsøkte ph.d.-studiet er i kunnskapsfronten innen fagfeltet og har ferdigheter i å håndtere komplekse faglige og forskningsmessige spørsmål. Tverrprofesjonell kompetanse er beskrevet under generell kompetanse der det forventes at uteksaminerte kandidater har tilegnet seg slik kompetanse gjennom studiet. Læringsutbyttene synes dekkende for at kandidater oppnår kompetanse på en tredje syklus, det vil si ph.d.-nivå gjennom det omsøkte studiet. Det faglige innholdet i læringsutbyttet er godt og dekkende for fagfeltet helse- og sosialfag med fokus på profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning. Det overordnede læringsutbyttet vurderes faglig sett å kunne nås ved hjelp av læringsutbyttene i de ulike emnene i ph.d.-studiet.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet.

- Høgskolen bør korrigere språk i første kulepunkt i læringsutbytte under kunnskap da det er ufullstendig setning der meningen blir noe utydelig: Er i kunnskapsfronten innen emneområdet; vilkår for utøvelse av faglig autonomi (mangler et ord her?) helse- og sosialfag innenfor omskiftelige strukturelle rammer.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Emnelæringsutbyttene er noe ulikt beskrevet i søknaden og i vedlegget med studieplanen. På institusjonsbesøket presiserte faglig ansvarlige at det er læringsutbytter slik de fremkommer i søknaden med læringsutbytter innenfor kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse for de ulike emnene, som er gjeldende. Det er disse læringsutbyttebeskrivelsene sakkynndige komite forholder seg

til. Dette er relevante læringsutbyttebeskrivelser for de ulike emnene og de holder et ph.d.-nivå i relasjon til kvalifikasjonsrammeverket.

Det ble tatt opp på institusjonsbesøket at metodeemnene i søknaden heter henholdsvis «Innføring i kvantitative metoder og «mixed methods»» og «Innføring i kvalitative metoder». Innføringsemner er ikke på ph.d.-nivå. Emnene må få nytt navn som gjenspeiler krav til nivå på metodeemnene i samsvar med læringsutbyttebeskrivelsene for emnene. Komiteen drøftet med faglig ledelse og faglige ansvarlig, samt ph.d.-stipendiatene rundt kravet til fordypning både i kvantitative metoder og kvalitative metoder. Komiteen undret seg på om det var mye metode og om ph.d.-studentene burde kunne velge fordypning i den metoden som de selv anvender i sitt prosjekt. Representantene fra søkerinstitusjonene ga imidlertid gode begrunnelser knyttet til at ikke alle ville ha denne fordypningen fra sine master og at det på ph.d.-nivå er forventet at kandidatene mestrer ulike metodologiske tilnærminger. Komiteen har derfor valgt ikke å foreslå endringer her. De øvrige emnene holder faglig godt nivå både på læringsutbyttebeskrivelser og innhold.

Spørsmålet om studiepoeng i emnedelen ble også diskutert. Her var representantene for faglig ansvarlige og faglig ledelse enige med komiteen at det var gode grunner for å øke andel studiepoeng til avhandlingsdelen slik at selve forskningsdelen ble styrket. Det innebærer at andelen studiepoeng i opplæringsdelen senkes fra 40 til 30 studiepoeng og avhandlingsdelen økes til 150 studiepoeng. Det viktigste elementet i en forskerutdanning, som ph.d.-studiet er, er forskningsprosjektet og arbeidet med den egne avhandlingen. Dette bør derfor utgjøre en større andel av den normerte studietiden. Opplæringsdelen er gjenstand for intern kvalitetsgranskning. Avhandlingsdelen er gjenstand for ekstern granskning. I den eksterne granskningen jevnføres avhandlinger fra Molde / Volda med andre avhandlinger på nasjonalt og internasjonalt nivå. Granskerne anvender samme kvalitetskriterier om avhandlingen er på 140 eller 150 studiepoeng. Dersom stipendiatene har hatt kortere tid til avhandlingen enn stipendiatene på andre institusjoner er det en risiko for at den har lavere kvalitet enn andre avhandlinger. Dette kan medføre at det omsøkte ph.d.-studiet bedømmes til å ha lavere kvalitet enn andre studier, som igjen kan ha konsekvenser for den vitenskapelige legitimiteten av studiet.

Et annet element som savnes i studieplanen er konkrete krav til avhandlingen. Søkerinstitusjonene har argumentert for at det er ulik tradisjon innen de ulike profesjonene, samt at det er kvaliteten på arbeidet som avgjør om arbeidet holder ønsket nivå. Komiteen ser disse poengene, men mener likevel at det bør være en minimumsangivelse for hva som forventes av en ph.d.-avhandling. Under institusjonsbesøket antydet representantene fra søkerinstitusjonene selv at det burde være 3-4 peer-reviewede artikler i anerkjente vitenskapelige tidsskrift, der ph.d.-kandidaten må være førsteforfatter på tre av disse. I tillegg må man angi en nedre ramme for lengde på sammenbindingen (kappen). Det må også angis noen rammer og krav til innhold og oppbygning for monografibaserte avhandlinger. Kandidatene må ha rammer for hva som forventes på de 150 studiepoengene som avhandlingen utgjør.

Det siste poenget som komiteen ønsker å trekke frem er vedlagte pensumlister. Vi mener høgskolene bør revidere disse slik at det ikke er noen bøker som brukes i flere emner (Lipsky er et eksempel som står nevnt både i det obligatoriske emnet «Strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse» og det valgfrie emnet «Profesjonsteori, profesjon og skjønnsutøvelse» (dog med gammel og ny utgave); Molander og Terums bok om Profesjonsstudier er en annen bok som går igjen). Noe litteratur synes å være på masternivå (Molander og Terums bok om Profesjonsstudier; Malterud om kvalitative metoder) og i vår samtale med masterstudentene kjente disse igjen pensum fra masterstudiet i omsøkte studieplan.

Det synes også som noe litteratur er på bachelornivå (Henriksen og Vetlesens bok om Nærhet og distanse). Komiteen foreslår at man går kritisk gjennom litteraturen når kursene skal settes i gang.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må

- Revidere de nevnte metodeemnene i henhold til nivå
- Senke studiepoeng på opplæringsdelen fra 40 til 30 studiepoeng og derved øke avhandlingsdelen til 150 studiepoeng
- Spesifisere krav til avhandlingen, både artikkelbasert og monografibasert avhandling

I tillegg gir vi følgende anbefaling:

- Høgskolen bør endre pensum for emnene og ta inn litteratur som er på ph.d.-nivå

7-2 4. Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Alle emnene organiseres med to samlinger à tre dager. Arbeids- og undervisningsformene er forelesninger, etterfulgt av diskusjoner, presentasjoner, fremlegg, hjemmeoppgaver, praktiske øvelser og seminarer. Undervisningene skal være forskningsbaserte, og foreleserne er aktive forskere som bygger undervisningene på aktuelle og relevante forskningsresultater. Flere emner har krav om faglig skriving som gir kandidaten anledning til å bearbeide sine kunnskaper, kritisk vurdere ulike posisjoner, samt tilegne seg akademisk skrivekompetanse. Metodeemnene vil inneholde utforming av design, øvelser i statistikk og i bruk av spesifikke metoder. Arbeids- og undervisningsformene er tradisjonelle, velprøvde og høgskolene er kjent med de ulike metodene. De anses som relevante for å oppnå læringsutbyttene.

Avhandlingsarbeidet vil foregå under individuell veiledning. Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved en av de to høgskolene. I tillegg skal ph.d kandidatene ha en eller flere medveiledere, men dette bestemmes av behov for kompetanse relatert til det enkelte prosjekt. Veiledningskontrakter er utarbeidet (vedlegg 7 i søknaden). Veilederne skal bistå med faglige råd og praktisk planlegging og gjennomføring, samt hjelpe til med å føre kandidaten inn i relevante forskningsmiljøer/ nettverk. I arbeidet med avhandlingen vil kandidaten få tilbud om å delta i institusjonenes forskningsmiljø og relevante forskningsgrupper. Avhandlingsforum vil bli arrangert en til to ganger per semester, og alternere mellom de to institusjonene. I dette forumet legger kandidatene frem egne prosjektskisser, artikler, utkast til ”kappe” eller avslutningskapittel, og får respons fra lærere og med-kandidater. HVO har erfaring fra slike avhandlingsfora. Stipendiater understreket i intervjuer en nærhet til og tett oppfølging av veileder og andre faglige ansatte ved institusjonene.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer samsvarer med og er tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

7-2 5. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

I søknaden presenteres følgende eksamensordninger og vurderingsformer for å sjekke studentenes oppnåelse av læringsutbytte: fagessay, hjemmeoppgave i gruppe, muntlig presentasjon - individuelt eller i grupper, individuell passeringsoppgave (kvantitative metoder og "mixed methods"), strategisk risikoanalyse og skriving av avhandlingen. Vurderingsformene vurderes som tradisjonelle, og under intervjuene ble begrunnelser for skriving av essayer og gruppeoppgaver presentert. Deltakere i intervjuer viste til gode erfaringer med disse vurderingsformene, og de er egnet for at studentene skal kunne oppnå læringsutbytte.

På institusjonsbesøket diskuterte vi med vitenskapelig ansatte rasjonale for ulike vurderingsformer. Vi stilte for eksempel spørsmål ved gruppeoppgaver som vurderingsform på ph.d.-nivå, og mener fortsatt at høgskolene kan vurdere hensiktsmessigheten av dette, og eventuelt revurdere formen når man har fått erfaring med denne. Vurderingsformen i kurset «Innføring i kvalitative metoder» er også egnet for evaluering etter komiteens vurdering.

For å vurdere fremdrift av arbeidet med avhandlingen pålegges veileder og kandidat hvert år å levere separate framdriftsrapporter. Etter halv normert studietid gjennomføres en midtveisevaluering av kandidatens fremdrift. Kandidaten presenterer både skriftlig og muntlig en oversikt over arbeidet som er gjort så langt. Oversikten skal inneholde vitenskapelig aktivitet og resultat, publikasjoner, status mht opplæringsdel og fremdriftsplan med estimert innleveringstidspunkt. Fremdriften vurderes av en evalueringsansvarlig som forespørres av kandidatens veileder. I den grad det er mulig skal evalueringsansvarlig være uavhengig av kandidatens prosjekt og veilederne. Etter kandidatens presentasjon legges det opp til en diskusjon mellom kandidat, veileder og evalueringsansvarlig. Sistnevnte leder diskusjonen og peker på eventuelle behov for å justere planen. Avhandling og disputas gir grunnlag for endelig vurdering av ph.d.- graden. Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid på høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon of fremstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur. Avhandlingens tema skal være relevant i forhold til ph.d- programmets profil.

Flere mindre arbeid kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen. Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Dersom kandidaten ønsker å benytte et annet språk, skal det være søkt om særskilt tillatelse til dette ved opptak. Gitt at høgskolene spesifiserer krav til avhandlingen i retningslinjene jf §7-1 2. overfor, er kriteriet oppfylt.

Konklusjon

Ja, studiets eksamensordninger og andre vurderingsformer samsvarer med og er tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

- Høgskolen bør vurdere bruk av andre eksamensformer, og gjøre en evaluering av ordningen etter en tid.
- **7-2 6. Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.**
- Vurdering

I tittelen til høgskolenes ph.d.-studium «Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning» avgrenses den forskningsplattformen som ligger til grunn for søknaden. I søknaden vektlegges det tverrfaglige og tverrprofesjonelle i studiet, ettersom det retter seg mot alle som arbeider eller tenker å arbeide innen helse- og sosialsektoren. Et annet viktig utgangspunkt er å fokusere de forandringer i profesjonenes rammevilkår som skjer gjennom endrede lover og myndighetsstruktur. Den omfatter derved både forskning med utgangspunkt i helsefag og sosialfag, det vil si begge fagområder som bygger opp plattformen i studiet. Det innebærer at plattformens innhold er interessant for begge fagområder.

I søknaden fremholdes det at lærerstaben i ph.d.-programmet har høy forskningskompetanse innen det angitte området. Ved besøket i Molde fremkom det at vinklingen på ph.d.-programmet hadde blitt arbeidet frem som en «minste felles nevner», hvilket skulle kunne bety at innholdet blir for tynt og spesifikt. Våre intervjuer ga imidlertid et annet bilde av dette.

Da vi samtalte med masterstudenter og stipendiater, hvorav de fleste hadde lang yrkeserfaring fra fagområdene, fremholdt de at nettopp denne type kunnskap var viktig i det profesjonelle arbeidet. Særlig tok de opp behovet av å få fordypningskunnskap om de kontekstuelle vilkårene for hjelpearbeidet, slik at man bedre kunne se hindre og muligheter som lå i systemet, i stedet for å individualisere og selv påta seg skyld når noe ikke gikk som forventet. Også de representantene vi traff, som var avtagere i samfunnet, bekreftet forskningsområdets relevans og nytte.

Ved at stipendiatene gis mulighet til å fordype seg innen ulike deler innom plattformen, finnes rom for en stor variasjon i forskningsspørsmål og forskningsopplegg, selv om den flerdimensjonale tenkningen ligger fast som en ramme.

Vår bedømmelse er at høgskolene argumenterer på en klargjørende og innsiktsfull måte for den faglige relevansen. Hensikten er å utvikle forskningskompetanse hos stipendiatene som de kan utnytte som spesialister innen helsefag og sosialfag eller som lærere og forskere i den akademiske verden. I løpet av stipendiattiden produserer de praksisnær kunnskap, som skal høyne kvaliteten på, og å forbedre hjelperelasjonene mellom profesjonelle og brukere.

Vår vurdering er også at området har en sterk forskningsmessig relevans, selv om det for en fremgangsrisk internasjonal publisering kreves at det allmenngyldige i den norske forvaltningskonteksten tydeliggjøres, for eksempel (som høgskolerepresentantene påpekte) koblinger

til det internasjonalt mye brukte begrepet New Public Management, og andre modeller for offentlig forvaltning.

Konklusjon

Ja, studiet har en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

7-2 7. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Studiets opplegg beskrives blant annet i «Plan for studiet» i søknaden. «Studiet vil utvikle kunnskap om hvordan samspill og mulige spenninger mellom de ulike elementene oppleves av aktørene og brukerne i sektoren, og analysere de ulike styrings- og profesjonslogikkene som møtes i dette feltet.» Studiene består av en opplæringsdel og en forskningsdel.

Opplæringsdelens kobling til forskning og faglig utviklingsarbeid tydeliggjøres i de ulike studieemnene. Foruten allmenne emner rundt metode, vitenskapsteori og etikk, finnes totalt fem spesialemner med ansvar hos en av høyskolene:

- Strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse, HVO
- Kommunikasjon i hjelperelasjoner, HVO
- Aggresjon, vold og bruk av tvang, HiM
- Profesjonsteori, profesjon og skjønnsutøvelse, HVO
- Profesjonell omsorg i skjæringspunktet mellom system- og livsverden, HiM

Emnene beskrives veldig utførlig i søknaden og der angis også hvilke forskere som bidrar og har ansvar for de ulike emnene. Vår vurdering er at emnene er relevante for forskningsemnet og at de lærerstaber som skal arbeide med emnene har tilfredsstillende kompetanse.

Forskningsdelen er ikke like utførlig beskrevet. Ansvar for å gjennomføre denne sentrale delen av forskerutdannelsen ligger dels på de enkelte veilederne, dels på forskergrupper som finnes på høyskolene. Ved HiM finnes fem faste forskningsgrupper, samtlige med relevans for forskningsemnet. Ved HVO er forskningen knyttet til ulike pågående prosjekt, en konstruksjon som synes mindre langsiktig og derved mer sårbar. Planen er at når ph.d.-utdanningen er i gang å opprette felles faste forskningsgrupper, hvilket styrker den samlede forskningskompetansen, og bidrar til forbedret samarbeid mellom forskerne ved de to høyskolene.

Når det gjelder de enkelte veilederne, er kompetansen samlet sett tilfredsstillende. Gjennomsnittsalder er relativt høy, men dette er et problem som høyskolene er bevisste på, og det er etablert strategier for å sikre den langsiktige kompetansen innen forskningsområdet.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

- Høgskulen i Volda bør organisere faste forskningsgrupper, på lignende måte som i Molde.
- Det bør arbeides aktivt for å inkludere forskere fra begge høgskolene i forskningsgruppene.

7-2 8. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering som skal være tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Institusjonene understreker i søknaden betydningen av å ha kontakt med andre relevante forskermiljøer, nasjonalt og internasjonalt, og vil legge til rette for at kandidater tilbringer noe av studietiden ved en anerkjent utenlandsk utdannings- eller forskningsinstitusjon. Tidspunkt for når studieopphold i utlandet bør finne sted, vil variere med prosjektets art og avtales i samråd med veileder. Under intervjuer forteller stipendiater fra Volda at de har 150 000 i driftsmidler og kan søke om konferansestøtte og språkvask i tillegg. Stipendiater i Molde har driftsmidler på 100 000 og kan få tillegg for utenlandsopphold. Det stimuleres til at forskningen presenteres på nasjonale og internasjonale vitenskapelige konferanser. For å gjøre utenlandsopphold enklere for kandidatene er det inngått flere samarbeidsavtaler med internasjonale institusjoner. Gjennom søknaden var det litt uklart hvilke avtaler som er relevant for dette studiet, men gjennom intervjuer kom dette bedre frem. Det synes som samarbeidet fungerer bra, spesielt der institusjonene har direkte forskningssamarbeid. Avtalen mellom HiM og University of California, School of Nursing, San Fransisco (UCSF), USA og avtalen mellom HVO og Cardiff University School of Social Sciences ble av komiteen oppfattet som særlig relevant for dette studiet, sammen med en Midt-Nordisk forskerskole innen sykepleie og omsorg. Denne forskerskolen er et samarbeid mellom Mittuniversitetet, HiM, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Sør-Trøndelag. Mittuniversitetet er ikke konkret inne i studiet, men vil bli invitert inn i ph.d.-kurset "Omsorg mellom livsverden og system". Signerte avtaler og intensjonsavtaler ligger vedlagt søknaden.

To vitenskapelige ansatte ved UCSF er tilsatt i deltidsstillinger ved HiM og vil delta i undervisning og veiledning av ph.d.-kandidater. Stipendiater viste under intervjuene til flere gode erfaringer med utveksling.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering

I søknaden gjøres det rede for hvordan den tekniske og administrative infrastrukturen ser ut på de to høgskolene. Den gir inntrykk av å være vel utbygd og av høy kvalitet. Høgskolene har abonnement på et stort antall tidsskrifter innen det relevante fagfeltet. De har bygd opp bibliotek av god standard og har budsjetttrammer som gjør det mulig å kjøpe inn bøker på medarbeidere og studenters forslag. Infrastrukturen vurderes til å være meget god.

Det gode inntrykket bekreftes ved våre besøk, dels da vi inspiserte bibliotek og datarom og dels da vi traff administrativt personale og studenter. Tidsskriftsartikler som ikke finnes i abonnement, skaffes kostnadsfritt for studenter og stipendiater.

De mest brukte dataprogrammene er tilgjengelige og stipendiatene tilbys kurs i bruk av programmene. I tillegg til at kurs i litteratursøk er obligatorisk i forskerutdanningen, hjelper kvalifiserte bibliotekarer med litteratursøk ved behov. Det er mulighet til å gjennomføre undervisning via internett med studenter og lærere fra hele verden. Et stort antall arbeidsplasser med datautstyr finnes til bruk av studentene. De stipendiatene som var der nå, var innskrevet ved andre universitet og uten unntak var disse enige om at den administrative servicen var bedre i Molde og Volda, enn ved andre universitet de var tilknyttet. En relativt stor andel av stipendiatene arbeider daglig ut fra de arbeidsplassene de har i Molde eller Volda. Samtlige har egne arbeidsplasser på egnet kontor.

Når det gjelder de kollektive kommunikasjonsmulighetene mellom de to høgskolestedene Molde og Volda, var både medarbeidere, studenter og stipendiater enige om at det var tilfredsstillende. Dette selv om vi kunne konstatere at reisetiden med buss oversteg tre timer. Det var imidlertid fullverdig videokonferansemuligheter ved begge institusjoner. De beskrev også fungerende rutiner når det gjelder muligheter til overnatting på de respektive stedene, i sammenheng med kurs og konferanser. Stipendiatene har særskilte driftsmidler på minimum 100 000 kr på tre år som de blant annet kan bruke på reiser. De har også mulighet til å søke ytterligere midler for særskilte formål.

Konklusjon

Ja, studiet har infrastruktur som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

I følge regelverket skal fagmiljøet bidra med minst åtte årsverk på professor- eller førsteamanuensisnivå og antallet stipendiater skal være på minst 15 innen en femårsperiode. Av søknaden fremgår at høyskolene i Molde og Volda oppfyller disse kravene. De personene som skal tilknyttes forskerutdanningen har, som det fremgår av søknad og vedlegg, omfattende kunnskap innen fagområdet «Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning». I fagmiljøet som består av ni professorer og åtte førsteamanuenser finnes tilfredstillende veiledningskompetanse.

I søknaden angis kompetansen på følgende vis: «Grunnkompetansen hos sentrale medarbeidere varierer fra statsvitenskap og organisasjonsvitenskap, sosiologi, pedagogikk, spesialpedagogikk og sykepleievitenskap, samt profesjonsutdanning innen sosialt arbeid, sykepleie og psykologi. Mange av medarbeiderne har også praktisk og klinisk erfaringsbakgrunn fra sentrale praksisfelt som psykisk helsevern, eldreomsorg, somatisk medisin, barnevern og sosialt arbeid» (s. 48). Fagpersonene har svært god og relevant kompetanse innenfor de emnene og veiledningsområdene de vil ha ansvar for i studiet. Her finnes kompetanse innenfor blant annet tverrprofesjonelt samarbeid, vitenskapsteoretiske og etiske problemstillinger i relasjonsarbeid. Ulike kunnskapsteoretiske problemstillinger er godt dekket og en i fagmiljøet har spisskompetanse på sikkerhetsproblematikk i psykisk helsevern. Flere i fagmiljøet har arbeidet med omsorgsforskning og omsorgsteori. Fagmiljøets samlede kompetanse fremstår solid med tanke på vinklingen i studiet hvor man ønsker å ha fokus på profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning. Presentasjonen av de vitenskapelige ressurspersonene som inngår i fagmiljøet viser likevel at det bare er en medarbeider som har et professorat i sosialt arbeid, i form av en professor II stilling på 20 %. Denne er satt opp til å tjenestegjøre 15 % de to første årene, men ikke det tredje. I fagmiljøet finnes kompetanse i nærliggende områder som pedagogikk, sosialpsykologi og organisasjonsvitenskap. Kompetansen er god på disse fagområdene og vil dekke sentrale områder i studiet slik at stipendiater også innenfor sosialfagene vil kunne få tilstrekkelig veiledning innenfor feltet. En førsteamanuensis med 0,5 årsverk i studiet har skrevet avhandling om sosialt arbeid og relasjonen til brukere i ulike lokalsamfunn. Det er altså personer med god kompetanse på sosialt arbeid i fagmiljøet, men det er vår mening at spesialområdet sosialt arbeid bør forsterkes og styrkes med professorkompetanse. Her anbefaler vi høyskolene i fremtiden aktivt å arbeide med å øke sin professorkompetanse innen dette området, med tanke på at sosialt arbeid i ulike former er en viktig del av forskningsområdet.

Med tanke på at fire av de professorene som har en sentral plass i forskningsutdanningen fyller 70 år innen en femårsperiode er høyskolenes langsiktige kompetanseutvikling en viktig problemstilling de nærmeste årene. Av møtet med ledelsen for høyskolene fremgikk at man var meget bevisste på denne problematikken og arbeidet aktivt både med å rekruttere eksternt og å utvikle kompetanse hos internt personale gjennom å tilby disse generøse vilkår for forskning, for eksempel har førsteamanuenser 45% forskning i sin arbeidstid.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- Høgskolen bør arbeide aktivt med nyrekruttering av professorer for å sikre tilgang på kompetanse. Det er anbefalt på sikt å styrke forskningskompetansen innen området sosialt arbeid.

7-3 2. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering

Søknaden beskriver at fagmiljøet er relativt aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid. HiM har mottatt midler fra Senter for internasjonalisering av utdanning for å bygge opp samarbeid med UCSF, og ansatte ved HiM har vært på studiebesøk der. Avtalen med HVO og Cardiff kan bidra med utveksling av lærere mellom de to miljøenes doktorgradsprogram. HiM har partnerskapsinstitusjoner innen helse og sosialfag, og begge høgskolene har en rekke avtaler på bachelor og masternivå som er aktuelle å videreutvikle til ph.d. nivå.

Fagansatte ved begge høgskolene har professor II- og førsteamanuensis II- stillinger ved andre norske universiteter og høgskoler. Vedlagt til søknaden ligger publikasjonslister som viser aktivt forskningssamarbeid.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

Vurdering

c. for tredje syklus fremgår kravene av forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 ledd.

Alle vitenskapelig tilsatte med ansvar for ph.d.-programmet har førstestillingskompetanse, henholdsvis 5.11 på professornivå og 3.75 årsverk på førsteamanuensisnivå. Kravet til hovedstilling er også på plass. Størrelsen på fagmiljøet må anses som tilstrekkelig i forhold til studentantall og tid til å opprettholde et aktivt forskningsmiljø. Profilen på studiet er grundig beskrevet, og fagmiljøet er godt tilpasset til den faglige profilen. Omvendt kan en si at profilen heller er sprunget ut av, og blitt til, i samarbeid mellom to aktive fagmiljø. Det betyr også at studiets enkelte emner er godt tilpasset forskningsprofilen til de vitenskapelig ansatte. Utfordringen blir derfor å sikre fremtidig rekruttering som kan opprettholde et fagmiljø som både kan ivareta denne fagprofilen som helhet, og også kunne ivareta opplæringsdelens enkelte emner samt opprettholde et høyt nivå i forskningsgruppene. Spørsmålet ble tatt opp både i møter med rektor, dekaner og direktører og med vitenskapelige ansatte og det kom frem at det arbeides kontinuerlig med rekrutterings- og kompetansehevingsplan på alle

nivå. Det var for eksempel opprettet professorstipend (med et høyt antall søkere) på grunn av et forventet generasjonsskifte på professornivå, og det var økt bevissthet om betydningen av å rekruttere yngre stipendiater. Det er videre forskjell på hvor mye veiledningskompetanse fagmiljøet samlet sett har på ph.d.-nivå, for eksempel ved å ha fulgt kandidater frem til disputas. Dette kan kompenseres ved at studentene i henhold til forskriftene “skal som hovedregel ha minst to veiledere” og at det dermed kan tas hensyn til tidligere erfaring ved sammensetning av veiledere eller ved mentorordninger for uerfarne veiledere.

Forholdet mellom studiets sentrale deler, profilen i studiet, og veiledningskompetanse er også et sentralt spørsmål.

Sentrale emner, dvs emner som krever spesiell innsikt på bestemte fagfelt, er i henhold til studiets opplæringsdel de obligatoriske emnene, og spesielt de tematiske emnene strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse og kommunikasjon i hjelperelasjoner, emnet vitenskapskapsteori og etikk samt de tre valgfrie emnene. De to obligatoriske emnene knyttet til henholdsvis kvantitative og kvalitative metoder må forstås som mer generelle emner som inngår i den samlede veiledningskompetanse ved institusjonene, og vil være godt dekket på førstestillingsnivå.

Det er personer med førstestillingskompetanse innenfor alle de sentrale delene av studiet, og det er uten tvil personer både med veiledningskompetanse og førstestillingskompetanse innenfor alle de sentrale emnene. Igjen er det vel snarere slik at emnene er blitt til ut fra høgskolenes samlede kompetanse, og spesielt innenfor de kompetansekrav som stilles på ph.d.-nivå, og at utfordringen blir å opprettholde og sikre et tilstrekkelig antall personer med førstestillingskompetanse over tid.

Konklusjon

Ja, høgskolen fyller krav til førstestillingskompetanse og tilsatte i hovedstilling

- Høgskolen bør fortsette arbeidet med å utarbeide rekrutterings- og kompetanseplaner med hensyn til å opprettholde og videreføre et stabilt fagmiljø som svarer til den faglige profilen.

7-3 4. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For tredje syklus gjelder også: Fagmiljøet skal ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde

Vurdering

Høgskolenes sammenstilling av medarbeidernes publikasjoner utgjør 44 sider i vedlegget til søknaden. Sammenlagt er 20 forskere representert, hvorav 15 finnes med på listen over medarbeidere i forskerutdannelsen. Listen inneholder også fire utenlandske forskere med relativt hyppig publisering, men bare en av dem har ved enkelte anledninger sampublikasjoner med forskere fra Volda eller Molde. I den kvantitative framstillingen over fagmiljøets FoU-produksjon (Vedlegg 11) er to av disse inkludert. Alle fire forskerne kommer likevel ifølge søknaden til å være tilgjengelige for forskerutdannelsen på mellom 10 og 20%.

Gjennomgående synes forskerne som kommer til å arbeide med forskerutdanningen å publisere regelmessig, nasjonalt og/eller internasjonalt i refereedømte vitenskapelige tidsskrift av god kvalitet, selv om få er tidsskrift på nivå 2. Publiseringen innbefatter også arbeid som er direkte rettet til

profesjonene, i form av antologikapittel og populærvitenskapelige artikler. Generelt ligger forskningen innen områder som har relevans for det tiltenkte ph.d.-studiets profil. Ut fra oversikt over forskernes totale publikasjonslister synes det som forskningen bidrar innen fagfeltet på et høyt faglig nivå, og med et internasjonalt tilsnitt. Blant annet publiserer fagmiljøet i anerkjente internasjonale tidsskrift som for eksempel Scandinavian Journal of Public Health, Qualitative Health Research og Journal of Education and Work. I søknaden skriver høgskolene at ”forskningen har stor bredde og variasjon, ved at forskningen angår ulike praksisfelt innen helse- og sosialsektoren, og ved at en fokuserer både på individnivå, på det relasjonelle nivået og på overordnede strukturelle problemstillinger”. Det er også komiteens vurdering at fagmiljøet publiserer resultater på et høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.

Av intervjuene ved institusjonsbesøkene fremgikk at forskerne ikke hadde lyktes ofte i å få nasjonale eller internasjonale forskningsmidler i konkurranse med andre søkere. Komiteen vurderer at en årsak kan være at disse søknadene hittil ikke har blitt prioritert, ettersom forskningen har kunnet bli finansiert på annet vis. Med tanke på at et par av stipendiatplassene er tenkt finansiert gjennom eksterne midler er det viktig at arbeidet med forskningssøknader intensiveres. I følge ledelsen for høgskolene finnes en sterk interesse og vilje til økonomiske satsinger for å få frem flere og bedre forskningssøknader.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.

- Høgskolen bør intensivere arbeidet med nasjonale og internasjonale forskningssøknader.

4.4 Utfyllende bestemmelser for akkreditering av studium eller deler av studium som inngår i en fellesgrad

7-4 1. Det skal fremgå tydelig hvilke deler av studiet de ulike samarbeidende institusjonene har ansvaret for.

Vurdering

Det fremgår av samarbeidsavtalen mellom de to søkerinstitusjonene, Høgskulen i Volda og Høgskolen i Molde, Vitenskapelig høgskole i logistikk, hvordan ansvar for de ulike deler av studiet er fordelt. Institusjonene har samtidig et felles ansvar for hele studieprogrammet. De har imidlertid fordelt ansvaret slik at Høgskulen i Volda har ansvar for følgende obligatoriske emner: Strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse (5 stp); Kommunikasjon i relasjoner (5 stp); Vitenskapsteori og etikk (5 stp) og Profesjonsteori, profesjon og skjønnsutøvelse (5 stp). Totalt har Høgskulen i Volda ansvar for emner tilsvarende 20 studiepoeng. Høgskolen i Molde har ansvar for like mange emner: Innføring i kvantitativ forskningsmetode og mixed methods (5 stp); Innføring i kvalitativ forskningsmetode (5 stp); Aggresjon, vold og bruk av tvang (5 stp) og Profesjonell omsorg i skjæringspunktet mellom system- og livsverden (5 stp). Totalt har Høgskolen i Molde ansvar for emner tilsvarende 20 studiepoeng.

Komiteen forutsetter at fordelingen mellom høgskolene blir lik selv om emnedelen reduseres til 30 studiepoeng. Emnene kan like fullt tilbys fra de respektive institusjoner selv om kandidatene totalt sett

skal ta færre emner. Høgskolene har i samarbeidsavtalen avklart at avhandlingen gjennomføres ved den institusjon der hovedveileder er tilknyttet, mens disputas avholdes ved det lærestedet kandidaten er finansiert ved, der det er aktuelt, dvs i de tilfeller der stipendiaten er finansiert av en av søkerinstitusjonene. Den institusjon som er ansvarlig for emnet er vurderingsansvarlig og opplæringsdelen gjennomføres ved den institusjonen som har ansvar for emnet.

I samarbeidsavtalen fremgår at det skal opprettes et fast doktorgradsutvalg med funksjonstid på fire år, med tre medlemmer fra hver institusjon samt ph.d-stipendiatrepresentasjon. Ledelse går på omgang mellom institusjonene. Doktorgradsutvalget har ansvar for utvikling og godkjenning av utdanningens studieplan og emnebeskrivelser. De oppnevner veiledere og bedømmelseskomiteer, gir uttalelse om tilsetning av stipendiater, gjennomfører disputaser og er ansvarlig for kvalitetsvurderinger.

Konklusjon

Ja, det fremgår tydelig hvilke deler av studiet de ulike samarbeidende institusjonene har ansvar for.

7-4 2. Det skal foreligge tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet som helhet

Vurdering

Som vedlegg 6 i søknaden foreligger «Systembeskrivelse av kvalitetssikringssystem» punkt 2.2 om Forskerutdanning. Denne er utarbeidet ved Høgskolen i Molde, men det ble bekreftet på institusjonsbesøket at denne gjøres gjeldende for det omsøkte studiet for begge høgskoler. Det skal utnevnes et eget doktorgradsutvalg som vil ha ansvar for gjennomføring av kvalitetssikring av opptak, underveis i studieløpet inkludert oppnevning av bedømmelseskomité, innlevering og bedømming av avhandlingen og for disputas. Det foreligger utkast til mal for avtaler om opptak og det skal skrives framdriftsrapporter til doktorgradsutvalget underveis i studieførløpet. Rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet synes godt ivaretatt. I samarbeidsavtalen er det tydeliggjort hvordan utvalget skal oppnevnes og sammensettes med representasjon fra begge institusjoner.

Konklusjon

Ja, det foreligger tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet som helhet.

7-4 3. Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet.

Vurdering

Studiet fremstår i søknaden og vedlagte studieplan som en god helhet. Studieplanen viser tydelig de ulike emnenes oppbygging og læringsutbytter. Avhandlingsarbeidet utgjør største delen av studiet der ph.d.-kandidaten får anledning til å lære seg forskningshåndverket ved å gjennomføre eget prosjekt. Rammene for ph.d.-kandidatens arbeidsforhold ved de to søkerinstitusjonene synes avklart både når

det gjelder gjennomføring av forskningsdelen og opplæringsdelen. Opplæringsdelens emner er tilpasset studiets læringsutbytter og utgjør en samlet helhet egnet til å oppnå det samlede læringsutbytte for hele studiet sammen med avhandlingsarbeidet.

Konklusjon

Ja, studiets ulike deler utgjør en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet

5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av «Ph.d.-studium i helse- og sosialfag: Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning» som fellesgrad mellom Høgskolen i Molde, Vitenskapelig høgskole i logistikk og Høgskulen i Volda.

I den sakkyndige rapporten fremkommer det hvilke krav som MÅ innfris for at studiet skal kunne akkrediteres, og i tillegg har komiteen nedfelt gode råd (BØR) til videre utvikling av dette studiet.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

- Høgskolen må spesifisere krav til avhandlingen i retningslinjene

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må

- Revidere de nevnte metodeemnene i henhold til nivå
- Senke studiepoeng på opplæringsdelen fra 40 til 30 studiepoeng og derved øke avhandlingsdelen til 150 studiepoeng
- Spesifisere krav til avhandlingen, både artikkelbasert og monografibasert avhandling

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

- Høgskolen bør korrigere språk i første kulepunkt i læringsutbytte under kunnskap da det er ufullstendig setning der meningen blir noe utydelig: Er i kunnskapsfronten innen emneområdet; vilkår for utøvelse av faglig autonomi (mangler et ord her?) helse- og sosialfag innenfor omskiftelige strukturelle rammer.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

- Høgskolen bør endre pensum for emnene og ta inn litteratur som er på ph.d-nivå.

7-2 5. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

- Høgskolen bør vurdere andre eksamensformer, og gjøre en evaluering av ordningen etter en tid.

7-2 7. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

- Høgskolen i Volda bør organisere faste forskningsgrupper, på lignende måte som i Molde.
- Det bør arbeides aktivt for å inkludere forskere fra begge høgskolene i forskningsgruppene.

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- Høgskolen bør arbeide aktivt med nyrekruttering av professorer for å sikre tilgang på kompetanse. Det er anbefalt på sikt å styrke forskningskompetansen innen området sosialt arbeid.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

- Høgskolen bør fortsette arbeidet med å utarbeide rekrutterings- og kompetanseplaner med hensyn til å opprettholde og videreføre et stabilt fagmiljø som svarer til den faglige profilen.

7-3 4. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

- Høgskolen bør intensivere arbeidet med nasjonale og internasjonale forskningssøknader.

6 Institusjonens kommentar

Fellesgrad ph.d.-studium i helse og sosialfag - Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning (180 studiepoeng)

Institusjonenes kommentarer til sakkyndig vurdering

Vi viser til mottatt vurdering fra den sakkyndige komiteen, oversendt 11. april 2014. Vi finner vurderingen grundig og lærerik. Vi konstaterer også med tilfredshet at komiteen har anerkjent de faglige perspektivene som studiet bygger på, målene vi har satt oss, og forutsetningene med hensyn til kompetanse og infrastruktur. Komiteen har vurdert vår søknad i forhold til Tilsynsforskriften, på 9 spesifiserte punkter, hvorav konklusjonen er ”nei” på hovedpunktene 7-1 2 og 7-2 3 når det gjelder kravet om akkreditering. Vi vil først redegjøre for og kommentere disse to punktene. Deretter kommenteres de øvrige punktene. Revidert studieplan, samarbeidsavtale og utfyllende retningslinjer er vedlagt i sin helhet.

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt Utvalgets konklusjon:

«Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet. Høgskolen må spesifisere krav til avhandlingen i retningslinjene».

Institusjonene vil følge den sakkyndige komiteens anmodning om å øke forskningsdelen i ph.d.-programmet fra 140 til 150 SP.

Spesifisering av krav til avhandlingen:

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet. Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre vitenskapelig arbeider (artikler). Begge varianter skal ha samme krav til vitenskapelig kvalitet.

Dersom avhandlingen er en monografi skal den bestå av et sammendrag, introduksjon, formål/hensikt, metode, resultater, diskusjon, konklusjon og referanser. Omfanget vil normalt være mellom 200 og 300 sider. Dersom avhandlingen er en samling av mindre arbeider bør den normalt bestå av tre-fire artikler, skrevet for tidsskrift med fagfellevurdering. Av disse skal to-tre være antatt eller publisert ved innlevering av avhandlingen. Antall artikler vil avhenge av størrelse og kvalitet og av hvor mye kandidaten har bidratt. Med mindre særskilte grunner tilsier det, bør minimum to av artiklene være skrevet for internasjonale tidsskrifter. Kandidaten skal være førsteforfatter på minimum to av artiklene. Kandidatens selvstendige bidrag må kunne identifiseres, og ved innlevering av avhandlingen skal det medfølge en erklæring som beskriver kandidatens bidrag, underskrevet av samtlige medforfattere. I tillegg til de enkelte delene skal det utarbeides en sammenstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen og som inneholder en oppdatert og sammenstillende diskusjon. I sammenstillingen har kandidaten mulighet til å utdype, oppdatere, kritisere og eventuelt korrigere aspekter i artiklene. Sammenstillingen vil

normalt ha et omfang på 40-80 sider utenom referanseliste og inneholde sammendrag, liste over artikler, introduksjon, formål/hensikt, metode, resultater, diskusjon, konklusjon og referanser.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Dersom kandidaten ønsker å benytte et annet språk, skal det være søkt om særskilt tillatelse til dette ved opptak. Avhandlingen bedømmes slik den er innlevert, men kandidaten har anledning til å søke om å få rette opp evt. formelle feil. Kandidaten må da levere en liste over feilene (errataliste) som ønskes opprettet. Retningslinjene og studieplanen er justert i samsvar med disse endringene (vedlegg 3 og 4).

7-2 3: Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset

læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbytte oppnås

Utvalget konkluderer:

«Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må:

- *Revidere de nevnte metodeemnene i henhold til nivå*
- *Senke studiepoeng på opplæringsdelen fra 40 til 30 studiepoeng og derved øke avhandlingsdelen til 150 studiepoeng*
- *Spesifisere krav til avhandlingen, både artikkelbasert og monografibasert avhandling”.*

Revisjon av metodeemnene

Institusjonene har endret navn på metodeemnene til «Fordypning i kvantitativ metode og mixed methods» og «Fordypning i kvalitativ metode». Emnene er mer utførlig beskrevet i studieplanen ved hjelp av læringsutbyttebeskrivelser. Vi har også gjennomgått pensumlitteraturen slik at den ikke overlapper mellom emner og at den er på ph.d.-nivå. Det nye forslaget er lagt inn i vedlagte studieplan (vedlegg 4).

Endring av studiepoengfordeling mellom opplærings- og avhandlingsdel

Vi har etterkommet utvalgets krav om å redusere opplæringsdelen fra 40 til 30 SP. Dette betyr i praksis at den obligatoriske delen reduseres fra 25 til 20 SP og at selvvalgt del reduseres fra 15 til 10 SP. Som en følge av dette blir kurset «Kommunikasjon i hjelperelasjoner» et valgfritt kurs.

Opplæringsdelen:

Obligatoriske emner endres til:

- Strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse (5 SP)
- Fordypning i kvantitativ forskningsmetode og mixed methods (5 SP)
- Fordypning i kvalitativ forskningsmetode (5 SP)
- Vitenskapsteori og etikk (5 SP).

Valgfrie emner endres til:

- Kommunikasjon i hjelperelasjoner (5 SP)
- Aggresjon, vold og bruk av tvang (5 SP)
- Profesjonsteori, profesjon og skjønnsutøvelse (5 SP)
- Profesjonell omsorg i skjæringspunktet mellom system og livsverden (5 SP).

Retningslinjene er justert i samsvar med disse endringene (vedlegg 3).

Spesifisere krav til avhandlingen, både artikkelbasert og monografibasert avhandling.

Vi viser til vårt svar til punkt 7-1 2.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd, som vi ønsker å imøtekomme:

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse

- *Høgskolen bør korrigere språk i første kulepunkt i læringsutbytte under kunnskap da det er ufullstendig setning der meningen blir noe utydelig: Er i kunnskapsfronten innen emneområdet; vilkår for utøvelse av faglig autonomi (mangler et ord her?) helse- og sosialfag innenfor omskiftelige strukturelle rammer.*

Punktet er endret til følgende formulering:

Er i kunnskapsfronten innen emneområdet; vilkår for profesjonsutøvelse i helse- og sosialfag.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås

- *Høgskolen bør endre pensum for emnene og ta inn litteratur som er på ph.d.-nivå.*

Vi har tatt utvalgets råd til etterretning og gjennomgått pensumlistene kritisk med tanke på oppgradering av nivå og for å hindre overlapping mellom emnene. Pensum i begge metodekursene er styrket. Pensumlistene i vedlagte studieplan er tentative og vil fortløpende være gjenstand for evaluering og oppdatering.

7-2 5. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås

- *Høgskolen bør vurdere andre eksamensformer, og gjøre en evaluering av ordningen etter en tid.*

Institusjonene vil evaluere eksamens- og vurderingsformene etter en tid og evt. vurdere andre former, dersom det viser seg å være nødvendig. Utvalget nevner spesielt vurderingsformen i emnet «Fordypning i kvalitative metoder». Dette emnet som har vært gjennomført i samarbeid med Universitetet i Bergen i flere år, har så langt hatt gode kandidatevalueringer. Vurderingsformen har også vist seg å være vellykket. Dette hindrer imidlertid ikke at vurderingsformen kan endres i fremtiden.

7-2 7. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

- *Høgskulen i Volda bør organisere faste forskningsgrupper, på lignende måte som i Molde. Det bør arbeides aktivt for å inkludere forskere fra begge høgskolene i forskningsgruppene.*

Arbeidet med å etablere felles forskningsgrupper er allerede i gang. Forskningsgruppen i ”Tverrprofesjonelt samarbeid”, opprinnelig etablert i Molde, er nå en felles forskningsgruppe, Det foreligger også planer om å opprette en ny felles forskningsgruppe, ”Strukturelle vilkår for profesjonsutøvelse”, i samsvar med studiets hovedtema. Dette vil bli ytterligere aktualisert dersom høgskolene når frem med en nylig innsendt søknad til Norges forskningsråd på Strategisk høgskoleprogram (SHP). Det er HVO som har sendt søknaden, med HiM som samarbeidspartner og ansatte ved begge institusjoner deltar. Prosjektet har tittelen *Framing Professional Responsibility: Professional Practice and Reflexive Governing in the Welfare State, Challenges and Dilemmas for Professionals in Health and Social Services*. Det tar opp problemstillinger med direkte relevans for det omsøkte ph.d.-studiet, og har som hensikt å utvikle kunnskap om relevante aspekter i skjæringspunktet mellom profesjonell praksis og styring i helse- og sosialtjenesten. Prosjektet er også inndelt i fire delprosjekter der noen av dem kan inngå i eksisterende forskningsgrupper, for eksempel forskningsgruppen i Psykisk helsearbeid. Et eget delprosjekt er profilert som profesjonsetikk. Dette er også et overgripende tema der det planlegges en felles forskningsgruppe.

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- *Høgskolen bør arbeide aktivt med nyrekruttering av professorer for å sikre tilgang på kompetanse. Det er anbefalt på sikt å styrke forskningskompetansen innen området sosialt arbeid.*

HVO har allerede både professorat (sosiologi) og førstestilling (sosialt arbeid) under utlysning for å styrke kompetansen på relevante områder. Det er ønskelig å styrke forsknings- og professorkompetanse i sosialt arbeid. I forbindelse med prosjektsøknad er det på kort sikt (4 år) inngått avtale om deltidsengasjement av professor i sosialt arbeid ved Cardiff University.

Ved begge institusjonene vil alle faste vitenskapelige stillinger bli utlyst med krav om førstekompetanse.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

- *Høgskolen bør fortsette arbeidet med å utarbeide rekrutterings- og kompetanseplaner med hensyn til å opprettholde og videreføre et stabilt fagmiljø som svarer til den faglige profilen.*

Som nevnt under institusjonsbesøket foreligger det rekrutterings- og kompetanseplaner og institusjonene vil fortsette dette arbeidet. Begge institusjonene er opptatt av å rekruttere fagansatte. Bl.a. vil det bli lagt til rette for kvalifiseringsløp til førsteamanuensis, utlysning av post doc-stillinger på strategisk viktige områder og intern utlysning av professorstipend.

7-3 4. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

- *Høgskolen bør intensivere arbeidet med nasjonale og internasjonale forskningsøknader.*

Det vises til vårt svar under 7-2 7 der det framgår at en slik søknad er til behandling. Vi mener også at dersom ph.d.-programmet blir akkreditert så vil de to institusjonene få en bredere plattform for framtidige søknader av denne typen.

Med forbehold om styrevedtak vil HiM fra 1.8.14 etablere en ny organisering av forskningsledelsen. Rektor vil utpeke en viserektor for forskning med ansvar for "å styrke forskningens omfang, posisjon og kvalitet i institusjonen. Dette betyr at det skal stimuleres til mer og kvalitetsmessig bedre forskning og forskningsformidling, og at institusjonens forskningsadministrasjon og kunnskap om finansieringskildene styrkes. Det er et mål at høgskolens ansatte skal publisere mer, og søke mer penger fra forskningsrådet og EUs rammeprogram." Viserektor for forskning vil også ha ansvar for å "stimulere til forskningsaktivitet i gruppene, holde oversikt over gruppenes virksomhet og ved behov bidra til nye grupper eller re-gruppering av eksisterende grupper." Viserektor skal også ha møte og talerett i Doktorgradsutvalget i helse- og sosialfag, og lederen for utvalget skal være medlem i høgskolens Forskningsutvalg, ledet av viserektor. I de periodene HiM ikke har lederen i Doktorgradsutvalget i helse- og sosialfag velges det en nestleder som representerer avdelingen i Forskningsutvalget.

Det kan også nevnes at fagmiljøet har fått innvilget et forprosjekt ved RFF/Vestlandet i samarbeid med forskere fra Senter for Innovasjonsforskning (UiS). Det planlegges en større NFR-søknad til høsten. Høgskolen i Volda har i mange år hatt en sentral forskningsadministrasjon som rapporterer til rektor og direktør. Denne administrasjonen består nå av en FoU-rådgiver med professorkompetanse og en konsulent. Administrativ støtte til søknadsarbeid og samordning av forskningsgrupper er to av arbeidsområda til forskningsadministrasjonen.

Det faglige arbeidet med søknader og prosjekt skjer i fagmiljøa, og ledelsen ved Høgskolen i Volda har i løpet av ph.d.-søknadsprosessen kommet til at høgskolen bør formalisere forskningsgrupper i sterkere grad enn hva tilfellet har vært til nå. Forskningsgruppene på alle fagområder bør få et tydeligere ansvar for forskning og faglig utvikling, og ledelsen starter en prosess med å tydeliggjøre dette ansvaret og å legge inn ressurser slik at gruppene kan få større kapasitet til å drive systematisk og kontinuerlig søknadsarbeid. Samarbeid med andre institusjoner som Høgskolen i Molde, institusjonene innenfor UH-Nett-Vest og andre fagmiljø vil være en naturlig arbeidsmåte. Saka skal fremmes i neste møte i Høgskolen i Voldas Forskningsutvalg med sikte på styrebehandling og budsjettmessige konsekvenser i 2015.

7 Sakkyndig tilleggsvurdering

7.1 Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Høgskolen må spesifisere krav til avhandlingen i retningslinjene

Vurdering

De to samarbeidende høgskolene har i sitt svarbrev utdypet krav til avhandlingen i retningslinjene. Vedrørende utdypende krav henviser vi til revidert studieplan, samarbeidsavtale og utfyllende retningslinjer som var vedlagt svarbrevet fra høgskolene. I revidert studieplan gjøres det konkret rede for krav til monografibasert, så vel som artikkel-basert avhandling.

Det er presisert at avhandlingen skal være «et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet.» Dette er tilfredsstillende nivå på krav til ph.d-avhandling.

Krav til innhold i monografi, samt omfang på avhandlingen er presisert. En monografi skal være på minst 200-300 sider og være basert på IMRAD-struktur (Innhold, Metode, Resultater and Diskusjon). Det samme gjelder krav til sammenbinding i artikkel-basert avhandling. Det er tydeliggjort krav til minimum antall vitenskapelig referee-bedømte artikler, og forholdet mellom ph.d-kandidatens og eventuelle medforfatteres ansvar for arbeidene. Sammenbindingen skal være på mellom 40-80 sider og «utdype, oppdatere, kritisere og eventuelt korrigere aspekter i artiklene.» Dette er vurdert positivt og som en konkret beskrivelse av omfang og innhold i sammenbindingen.

Komiteen har merket seg at avhandlingsarbeidet nå vektes til 150 SP og omfanget av emnedelen er på 30 SP. Komiteen vurderer det dithen at forskningsdelen har fått den tyngde og omfang som kreves av vitenskapelig fordypning i et ph.d-studium.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må

- Revidere de nevnte metodeemnene i henhold til nivå

- *Senke studiepoeng på opplæringsdelen fra 40 til 30 studiepoeng og derved øke avhandlingsdelen til 150 studiepoeng*
- *Spesifisere krav til avhandlingen, både artikkelbasert og monografibasert avhandling*

Vurdering

Komiteen har merket seg at avhandlingsarbeidet nå vektes til 150 SP og omfanget av emnedelen er på 30 SP. Komiteen vurderer det dithen at forskningsdelen har fått den tyngde og omfang som kreves av vitenskapelig fordypning i et ph.d-studium.

Metodeemnene er endret til fordypningsemne i henholdsvis «Fordypning i kvantitativ metode og mixed methods» og «Fordypning i kvalitativ metode». Dette er en tilfredsstillende endring i henhold til de krav til fordypning som gjelder for tema og læringsutbytter på ph.d-nivå ut fra Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Komiteen har vurdert revidert studieplan og finner at de obligatoriske emnene, samt valgfrie emner, har læringsutbytter som tilfredsstillende Nasjonale kvalifikasjonsrammeverks krav til nivå på ph.d-studium. Krav til obligatoriske emner er revurdert ut fra endringene til emnedelen fra 40 SP til 30 SP. Komiteen støtter den foreslåtte endringen av emnet «Kommunikasjon i hjelperelasjoner» til nå å bli valgfritt emne. Høgskolene har ivarettatt jevn fordeling av ansvar for obligatoriske og valgfrie emner seg i mellom.

Komiteen har også merket seg at forslag til pensumlistene er gjennomgående revidert og mener disse nå er på tilfredsstillende ph.d-nivå og at det ikke lenger er overlapp mellom litteratur på ulike emner.

Som nevnt i vurderingen av punktet 7.1-2 over har komiteen vurdert at høgskolene har gitt tilfredsstillende informasjon og utdyping av krav til avhandlingen.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Øvrige vurderinger fra komiteen på høgskolenes kommentar

Komiteen berømmer høgskolene for grundig tilbakemelding. Høgskolene har tatt hensyn til de merknader som komiteen i sin første vurdering fant at ikke var tilfredsstillende. I tillegg har høgskolene svart grundig og godt på alle punktene som komiteen hadde forslag til endringer av mindre, men likevel viktig betydning. Særlig ser komiteen det som positivt med arbeidet som er gjort med å etablere forskningsgrupper på tvers av høgskolene og å styrke disse. I tillegg har vi notert oss arbeidet med å øke andelen prosjektsøknader om ekstern finansiering og derved ekstern vurdering av kvalitet på høgskolenes forskningssøknader. Det er også vurdert positivt med informasjon om styrking av det faglige miljøet, spesielt innen sosialt arbeid. Konkluderende mener komiteen at høgskolene sammen har gjort en svært god jobb med å videreutvikle og forbedre grunnlaget for søknaden og har nå ingen ytterligere kommentarer.

8 Komiteens endelige konklusjon

Komiteen anbefaler akkreditering av ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad)- Profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning (180 studiepoeng) ved Høgskolen i Molde – Vitenskapelig høgskole i logistikk og Høgskolen i Volda.

9 Vedtak

Ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad)- profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning tilfredsstillende kravene til akkreditering av studier, jf §§ 7.1 – 7.4. i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) av 28. februar 2013.

Ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad)- profesjonsutøvelse mellom fag, bruker og forvaltning (180 studiepoeng) ved Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda akkrediteres.

10 Dokumentasjon

Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda- søknad om akkreditering av ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad). Journalnummer 13/751-1.

Supplering av søknad- Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda- søknad om akkreditering av ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad). Journalnummer 13/751-10.

Kommentar til sakkyndig vurdering- Høgskolen i Molde og Høgskolen i Volda- søknad om akkreditering av ph.d.-studium i helse og sosialfag (fellesgrad). Journalnummer 13/751-18.

11 Presentasjon av sakkyndig komité

Professor Åshild Slettebø, Universitetet i Agder (komitéleder)

Slettebø er professor i helsevitenskap ved Universitetet i Agder og professor II ved Høgskolen i Oslo og Akershus, og er også utdannet sykepleier. Hun har veiledet ph.d.-kandidater til avlagt grad, er aktiv veileder og har også vært opposent i mange disputaser. Hun var leder for Nordic College of Caring Science 2009-2012, og er sjefsredaktør for det velrenommerte vitenskapelige tidsskriftet, Scandinavian Journal of Caring Sciences. Hun har skrevet mange bøker og vitenskapelige artikler innenfor sitt fagfelt, og har de siste årene vært president for to store vitenskapelige konferanser.

Slettebø har primært forsket innen medisinsk etikk, innen eldreomsorg og innen rehabilitering. Hennes fagkompetanse dekker flere ulike kvalitative metoder som grounded theory, diskursanalyse, kvalitativ innholdsanalyse og klinisk applikasjonsforskning. Hun er medlem av Nasjonal forskningsetisk komité for medisin og helsefag og Programstyret for helse- og omsorgstjenester ved Norges Forskningsråd,

samt Sigma Theta Tau International Honor Society of Nursing. Slettebø har tidligere vært sakkyndig for NOKUT, blant annet som komitéleder i vurderingen av et ph.d.-studium innenfor helsefag

Professor Torunn Hamran, Universitetet i Tromsø

Professor Torunn Hamran er utdannet sykepleier med hovedfag i sosiologi (cand.polit). Hun er ansatt som professor ved Universitetet i Tromsø, i faggruppen for master og ph.d.-studier, institutt for helse- og omsorgsfag. Hun har tidligere jobbet som både lærer og sykepleier og vært ansatt som forsker og førsteamanuensis ved Høgskolen i Tromsø og Universitetet i Tromsø hvor hun kvalifiserte seg til professor i 2004. Siden hun ble professor har hun veiledet syv ph.d-kandidater og hun har sittet i diverse bedømmelseskomiteer. Hun er også faglig leder for Senter for omsorgsforskning, Institutt for helse- og omsorgsfag, UiT siden 2008. Hamran har gjennom studier, klinisk praksis, undervisningspraksis og forskning hatt sin interesse knyttet til sykepleie, helsesektor og samfunnsfag, og forholdet mellom sykepleie, helsevesen, helsepolitikk og samfunn har vært et gjennomgående tema i hennes forskning. Hamran har tidligere vært sakkyndig for NOKUT.

Professor Bengt Svensson, Malmö Högskola

Svensson er professor ved Malmö Högskola og han har gjennom flere år arbeidet med utviklingen av ph.d.-utdanningen ved høgskolen. Han gjennomførte sin egen doktorgradsutdanning på Lunds universitet mellom 1989-1996. Tema for avhandlingen var narkomaners hverdagsliv. Han har vært veileder for en stipendiat som har disputert og er nå hovedveileder for en stipendiat som disputerer i vår. Han har også fulgt to stipendiater frem til disputas som biveileder. Svensson var involvert i arbeidet da institusjonen for sosialt arbeid ved Malmö högskola fikk rettigheter til å drive doktorgrad. Han har også tidligere vært sakkyndig med å vurdere Mälardalens högskoles søknad om å få opprette en ph.d.-utdanning i sosialt arbeid.

Når det gjelder vurdering av hvordan praksisnær kunnskap skal formidles, har han innsikt med seg fra nesten 20 års erfaring med praksisfeltet som sosialarbeider i Malmö. I sin tid ved Lunds universitet og Malmö högskola har han hatt en særskilt forskningsinteresse for hvordan profesjonen som sosialarbeider skal utvikles videre.

Stipendiat Cathrine Fredriksen Moe, Universitetet i Nordland

Fredriksen Moe er stipendiat ved Profesjonshøgskolen, Universitetet i Nordland 1. Hennes ph.d.-prosjekt er en følgeforskningsstudie av hverdagsrehabilitering i en kommunes hjemmetjeneste. Hun er utdannet sykepleier og har videreutdanning i psykisk helsearbeid. Størsteparten av sin faglige bakgrunn har hun fra psykisk helsearbeid i spesialisthelsetjenesten, både når det gjelder klinisk arbeid og forskning. Fordypningsområder har vært psykoser, selvskading og miljøterapi. Hun har også jobbet noen år ved kreftavdelingen ved Haukeland Sykehus.